

Alenearbejde og natarbejde

Alenearbejde og natarbejde i trygge rammer

Når man arbejder alene, betyder det, at man i bogstavelig forstand er alene på vagten og måske den eneste i bygningen. Det kan være, at dine medarbejder udfører en arbejdsopgave alene og isoleret f.eks. om natten og derfor sjældent har kontakt til ens kolleger. Hvis dine medarbejdere oplever det som en belastning at have alene- og natarbejde, kan det have både psykiske og helbredsmæssige konsekvenser. Du kan f.eks. forebygge dette ved at give medarbejderne mulighed for at arbejde to og to sammen. Er alene- eller natarbejde alligevel et vilkår på jeres arbejdsplads, er det vigtigt, at du som arbejdsgiver er med til at skabe trygge rammer om alene- og natarbejdet. Med simple redskaber kan du gøre en forskel ved at:

- Instruere medarbejderne i, hvordan de skal håndtere utrygge eller farlige arbejdssituationer, så de ved, hvem der kan kontaktes og spørges til råds. Husk, at medarbejderen skal have mulighed for at komme i kontakt med andre via telefon
- Give medarbejderne mulighed for samvær og kontakt med kolleger samt inddrage sikkerhedsgruppen. Denne skal kunne komme i jævnlig kontakt med medarbejdere, der arbejder alene eller isoleret
- Afholde jævnlige personalemøder, hvor der er mulighed for at drøfte erfaringer og informere om diverse tiltag i virksomheden.

Hvad kan du gøre?

- **Arbejdsorganisering – planlæg sammen:** Læg vagtplanen i samråd med medarbejderne – nat- og alenearbejdet organiseres ud fra medarbejdernes behov og ønsker for at skabe tryghed omkring arbejdet. I kan her drøfte, om arbejdet kan udføres i dagtimerne. På den måde bliver arbejdet synligt for brugerne, og medarbejderne får i højere grad mulighed for daglig kontakt med andre kolleger. I kan også drøfte mulighederne for at arbejde to og to sammen. Jobrotation kan også virke aflastende, hvis alenearbejde ikke kan undgås
- **Sikkerhed og sundhed:** Det er centralt for medarbejdernes trivsel. Inddrag arbejdsmiljøorganisationen (SiO) i forbindelse de sikkerheds- og sundhedsmæssige vilkår for alenearbejde. SiO skal registrere arbejdsmiljøproblemer og kan rådgive om løsning af arbejdsmiljøspørgsmål. Det

gælder bl.a. principper for forebyggelse af sygefravær

- **Vigtige telefonnumre:** Det er en god idé at lave et "telefonkort" – en lille oversigt med nyttige telefonnumre, som medarbejderen altid bærer på sig. Kortet bør bl.a. indeholde døgnbemandede telefonkontakter. Alle medarbejdere skal have adgang til en telefon
- **Socialt samvær:** Information og samvær med kolleger og ledelse – f.eks. løbende medarbejdersamtaler og personalemøder, hvor arbejdet kan drøftes i fællesskab
- **Klare aftaler:** Sørg altid for at have klare aftaler om f.eks. belysning om natten, oplyste og ryddede adgangsveje eller klargøring af lokaler til rengøring på de arbejdspladser, hvor rengøringen foregår
- **Retningslinjer:** Det giver tryghed for dine ansatte at have synlige retningslinjer for, hvad man skal foretage sig, hvis der opstår truende situationer – introduktion og kendskab til alarmsystemer, nøddudgange, adgang til telefon mv.

Spørgsmål til ledelsen/lederen

- Hvornår har du sidst diskuteret nat- og alenearbejdets særlige vilkår?
- Hvordan er kommunikationen mellem dag-, aften- og nattevagterne hos jer?
- Har du nogensinde sat spørgsmål ved organisering af vagterne?
- Har vi på arbejdspladsen retningslinjer/politik for forebyggelse af vold og overfald?
- Hvordan instruerer du medarbejderne om risici ved jobbet?
- Hvordan sikrer du opbakning fra andre faggrupper til rengøringsmedarbejdere, der har alenearbejde?

Vidste du, at medarbejdere ifølge loven skal tilbydes gratis helbreds kontrol ved forventninger om natarbejde og derefter inden for regelmæssige tidsrum på mindre end 3 år? Desuden skal natarbejdere, der lider af helbredsproblemer, som påviseligt skyldes, at de udfører natarbejde, overføres, når det er muligt, til dagarbejde, som passer til dem.

”Der er et godt sammenhold blandt alle medarbejdergrupper på hele Københavns Hovedbanegård. Man ved, at der altid er nogen, der kan komme en til hjælp”.

- Masood Butt, arbejdsleder for ISS rengøring, Københavns Hovedbanegård

”Vi har et godt sammenhold på tværs af faggrupper, og det giver en tryghed. Uanset hvornår og hvor på banegården man færdes, er der altid nogle ”kolleger” i nærheden”.

- René, rengøringsmedarbejder, ISS rengøring, Københavns Hovedbanegård

”Her hjælper vi hinanden”

René arbejder for ISS rengøring på Københavns Hovedbanegård. I arbejdet på banegården omgiver han sig hver dag med mange forskellige mennesker, og en morgen, da han er ved at gøre rent i et område omkring perronerne, ser han en person, der står og urinerer på en trappe.

Da han venligt henvender sig for at oplyse personen, at det ikke er tilladt, bliver personen vred og søger straks en konflikt. To togførere ser på afstand oprindelsen og kommer med det samme René til undsætning.

Det er et eksempel på nogle af de udfordringer, rengøringsmedarbejderne på Københavns Hovedbanegård møder i hverdagen, og samtidig afspejler den også det gode sammenhold, som René oplever på tværs af medarbejdergrupperne på Københavns Hovedbanegård. Et sammenhold, der gør, at medarbejderne generelt føler sig trygge på arbejdspladsen, og det viser sig i de enkeltstående tilfælde af konfrontationer, som kun tæller to i løbet af det sidste halvandet år.

”Telefonkortet”

Alle rengøringsmedarbejderne fra ISS på Københavns Hovedbanegård bærer et gult telefonkort og en mobiltelefon. Det bidrager til sikkerhed og tryghed, når medarbejderne arbejder alene eller om natten.

”På telefonkortet står de vigtigste telefonnumre, der døgnet rundt er bemandede og kan kontaktes, hvis der opstår en ubehagelig eller truende situation. Det er med til at skabe tryghed og sikkerhed i arbejdet, når man går alene eller om natten”.

- Masood Butt, arbejdsleder for ISS rengøring, Københavns Hovedbanegård

Medarbejderne for ISS rengøring på Københavns Hovedbanegård har på mange måder en anderledes arbejdsplads. Den

store mangfoldighed af mennesker, som færdes på banegården betyder, at det i nogle situationer eller områder kan føles utrygt for medarbejderne at færdes alene, når de gør rent om natten eller i de tidlige morgentimer. Derfor er det vigtigt for Masood Butt, arbejdsleder for ISS på hovedbanegården, at medarbejderne føler sig trykke og samtidig ved, hvem de kan få fat i, hvis de oplever utryghed. Så ringer Masood Butt gerne videre til de rette personer.

”Min telefon er altid åben, og medarbejderne ved, at de altid kan ringe til mig, hvis der er noget, og så ringer jeg også gerne videre til de rette personer, som kan komme medarbejderne til hjælp, hvis der er behov for det”.

- Masood Butt, arbejdsleder for ISS rengøring, Københavns Hovedbanegård

